

Nr 108.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 28 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet, m. m.; given Stockholms slott den 22 februari 1937.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att, under förutsättning att av riksdagen såsom vilande antaget förslag till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen varder slutligen godkänt, antaga härvid fogade förslag till

1) lag angående ändrad lydelse av 28 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet;

2) lag angående ändrad lydelse av 32 och 42 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 252) om kommunalstyrelse i stad;

3) lag angående ändrad lydelse av 25 och 51 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 259) om församlingsstyrelse;

4) lag angående ändrad lydelse av 15 § lagen den 6 juni 1930 (nr 262) om skolstyrelse i vissa kommuner;

5) lag angående ändrad lydelse av 34 § lagen den 15 juni 1935 (nr 337) om kommunalstyrelse i Stockholm;

6) lag angående ändrad lydelse av 26 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 260) om församlingsstyrelse i Stockholm;

7) lag angående ändrad lydelse av 27 och 39 §§ lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Förslag

till

Lag

angående ändrad lydelse av 28 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251)
om kommunalstyrelse på landet.

Härigenom förordnas, att 28 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse på landet skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

28 §.

Ordföranden skall tillse, att utdrag av kommunalstämmans justerade protokoll tillställas kommunalnämnden eller de andra styrelser, nämnder eller personer, åt vilka verkställighet av stämmans beslut uppdragits.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kommunalstämmans protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

55 §.

Vid kommunalnämndens — — — föra protokoll.

Justering av — — — nästa sammanträde.

Tillkännagivande om — — — föreskrivna ordningen.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kommunalnämndens protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 32 och 42 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 252)
om kommunalstyrelse i stad.

Härigenom förordnas, att 32 och 42 §§ lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

32 §.

Stadsfullmäktiges beslut skola, så snart de blivit justerade, skriftligen delgivas magistraten eller, där sådan ej finnes, drätselkammaren.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av stadsfullmäktiges protokoll äger att få avskriftens riktighet bestyrkt.

42 §.

Magistraten eller — — — föra protokoll.

Protokollet skall — — — omröstning företagits.

Protokollet justeras — — — rådstugan upplöses.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av protokollet äger att få avskriftens riktighet bestyrkt.

Protokollen med — — — dessa bestämt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 25 och 51 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 259)
om församlingsstyrelse.

Härigenom förordnas, att 25 och 51 §§ lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

¹ Senaste lydelse se SFS 1932:266.

25 §.

Ordföranden skall tillse, att utdrag av kyrkostämmans justerade protokoll tillställas kyrkorådet, skolrådet, fortsättningsskolestyrelse eller biblioteksstyrelse eller de andra styrelser, nämnder eller personer, åt vilka verkställighet av stämmans beslut uppdragits.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kyrkostämmans protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

51 §.

Vid kyrkorådets — — — föra protokoll.

Justering av — — — nästa sammanträde.

Sedan protokollet — — — särskilt utfärdas.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kyrkorådets eller skolrådets protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

til

L a g

angående ändrad lydelse av 15 § lagen den 6 juni 1930 (nr 262) om skolstyrelse i vissa kommuner.

Härigenom förordnas, att 15 § lagen den 6 juni 1930 om skolstyrelse i vissa kommuner skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

15 §.

Vid folkskolestyrelsens — — — föra protokoll.

Justering av — — — nästa sammanträde.

Sedan protokollet — — — hos styrelsen.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av folkskolestyrelsens protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 34 § lagen den 15 juni 1935 (nr 337) om kommunalstyrelse i Stockholm.

Härigenom förordnas, att 34 § lagen den 15 juni 1935 om kommunalstyrelse i Stockholm skall erhålla följande ändrade lydelse:

34 §.

Stadsfullmäktiges beslut skola, så snart de blivit justerade, skriftligen delgivas överståthållarämbetet.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av stadsfullmäktiges protokoll äger att få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 26 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 260) om församlingsstyrelse i Stockholm.

Härigenom förordnas, att 26 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse i Stockholm skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

26 §.

Ordföranden skall tillse, att utdrag av kyrkofullmäktiges justerade protokoll tillställas kyrkorådet, skolrådet eller biblioteksstyrelse eller de andra styrelser, nämnder eller personer, åt vilka verkställighet av fullmäktiges beslut uppdragits.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kyrkofullmäktiges protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

55 §.

Vid kyrkorådets — — — skall besörjas.

Justering av — — — nästa sammanträde.

Sedan protokollet — — — dagliga tidningar.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av kyrkorådets eller skolrådets protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

F ö r s l a g

till

L a g

angående ändrad lydelse av 27 och 39 §§ lagen den 7 juni 1934 (nr 242)
om vägdistrikt.

Härigenom förordnas, att 27 och 39 §§ lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

27 §.

Ordföranden skall tillse, att avskrift av vägstämmans justerade protokoll tillställas länsstyrelsen och vägstyrelsen.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av vägstämmans protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

39 §.

Vid vägstyrelsens — — — föra protokoll.

Justering av — — — närvarande ledamöter.

Därest någon i sammanträdet deltagande ledamot eller ock vägingenjören det yrkar, skall avskrift av det justerade protokollet ofördröjligen insändas till länsstyrelsen.

Den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av vägstyrelsens protokoll äger att utan avgift få avskriftens riktighet bestyrkt.

Denna lag träder i kraft då Konungen låtit i riksdagen uppläsa öppet brev att kungörelse utfärdats om ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 22 februari 1937.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Möller, anför efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, kommunikations- och ecklesiastikdepartementen:

»Huruvida och i vad mån gällande tryckfrihetsförordnings bestämmelser rörande allmänna handlingars offentlighet omfatta icke blott statliga utan även kommunala handlingar är oklart och föremål för delade meningar. Vid 1936 års riksdag har emellertid i huvudsaklig överensstämmelse med framlagd proposition (nr 140) och på hemställan av konstitutionsutskottet (utlåtande nr 37) såsom vilande antagits förslag till ändrad lydelse av § 86 regeringsformen, § 38 riksdagsordningen samt §§ 1 och 2 tryckfrihetsförordningen, enligt vilket förslag kommunala handlingar uttryckligen likställas med statliga i förevarande hänseende. De speciella undantagen från den i tryckfrihetsförordningen § 2 intagna offentlighetsregeln skola enligt förslaget icke såsom nu angivas i detta lagrum utan upptagas i en särskild lag utan grundlags karaktär. Förut i dag har på hemställan av chefen för justitiedepartementet till riksdagen avlåtits proposition (nr 107) med förslag till dylik lag om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar att antagas under förutsättning, att det såsom vilande antagna grundlagsändringsförslaget varder slutligen godkänt. Nämnda lagförslag upptager inskränkningar även beträffande kommunala handlingars offentlighet.

Vad angår formerna för handlingars utlämnande stadgas i tryckfrihetsförordningen § 2 mom. 3, sådant lagrummet lyder enligt det vilande grundlagsändringsförslaget, att handling som ej är hemlig skall, när det äskas, hos stats- eller kommunalmyndighet genast eller så snart det kan ske utlämnas för läsning och avskrivning på stället utan avgift eller i bestyrkt avskrift mot vederbörlig avgift. Som inskränkningar i denna huvudregel stadgas vidare, dels att skyldighet att tillhandahålla handling på stället ej skall föreligga, om betydande hinder därför möter, dels ock att skyldighet att i avskrift utlämna hos kommunalmyndighet förvarad handling, som kan tillhandahållas på stället, skall gälla endast i den utsträckning, varom i kommunallagarna eller eljest särskilt stadgas.

I de särskilda kommunallagarna upptagas för närvarande bestämmelser på förevarande område med avseende å protokoll hos kommunalstämma, kommunalfullmäktige och kommunalnämnd, motsvarande institutioner i municipalsamhälle, stadsfullmäktige och allmän rådstuga, kyrkostämma, kyrkofullmäktige, kyrkoråd, skolråd, fortsättningsskolestyrelse, biblioteksstyrelse och folkskolestyrelse samt vägstämma och vägstyrelse. Enligt dessa bestämmelser äger envar att taga avskrift av dylikt protokoll och att få avskriftens riktighet bestyrkt. Beträffande andra protokoll än stadsfullmäktiges och allmän rådstugas protokoll stadgas att bestyrkande skall ske utan avgift.

Med antagande av de nu på prövning beroende förslagen rörande allmänna handlingars offentlighet kommer tryckfrihetsförordningen och den därtill anslutna särskilda lagen om inskränkningar i offentligheten att, såsom antytts, uttömmande reglera frågan i vad mån kommunala handlingar äro underkastade offentlighet, alltså även såvitt angår sådana kommunala protokoll, varom på sätt nyss omtalats bestämmelser upptagas i kommunallagarna; det må anmärkas att vissa sekretessbestämmelser i den särskilda lagen kunna få avseende å dylika protokoll hållna hos förvaltande kommunala organ. Vid nu angivna förhållanden böra i kommunallagarna tydligen icke lämnas direkta föreskrifter därom att envar äger taga avskrift av protokoll av ifrågavarande slag. I sistnämnda lagar kan däremot närmare regleras den enskildes rätt att, i de fall där icke genom sekretessbestämmelser i den särskilda lagen kommunala handlingar äro undandragna offentligheten, utfå bestyrkt avskrift och få av honom själv tagen avskrift bestyrkt.

Det är icke nu tillfälle att taga ståndpunkt till frågorna om införande av skyldighet att, i vidsträcktare omfattning än direkt av tryckfrihetsförordningen enligt det vilande förslaget skall följa, tillhandahålla kommunala handlingar i avskrift och om fastställande av lösenavgifter för sådana avskrifter, vilka frågor tarva närmare utredning. Vad angår den nu i kommunallagarna stadgade skyldigheten att bestyrka avskrift av vissa kommunala organs protokoll torde, såsom dåvarande chefen för justitiedepartementet vid framläggande av propositionen förra året framhöll, någon ändring i denna skyldighet ej böra ifrågasättas. Bestämmelserna härom synas emellertid med hänsyn till vad förut anförts böra givas den ändrade lydelsen, att den som med begagnande av sin rätt enligt tryckfrihetsförordningen tagit avskrift av ifrågavarande protokoll äger att få avskriftens riktighet bestyrkt; beträffande avskrift av annat protokoll än stadsfullmäktiges och allmän rådstugas protokoll bör, liksom i nu gällande bestämmelser, utsägas att bestyrkande skall ske utan avgift. Dessa ändringar böra träda i kraft samtidigt med förenämnda grundlagsändringar.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts ha upprättats *förslag till lag angående ändrad lydelse av 28 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 251) om kommunalstyrelse på landet, förslag till lag angående ändrad lydelse av 32 och 42 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 252) om kommunalstyrelse i stad, förslag till lag angående ändrad lydelse av 25 och 51 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 259) om församlingsstyrelse, förslag till lag angående ändrad lydelse av 15 §*

lagen den 6 juni 1930 (nr 262) om skolstyrelse i vissa kommuner, förslag till lag angående ändrad lydelse av 34 § lagen den 15 juni 1935 (nr 337) om kommunalstyrelse i Stockholm, förslag till lag angående ändrad lydelse av 26 och 55 §§ lagen den 6 juni 1930 (nr 260) om församlingsstyrelse i Stockholm samt förslag till lag angående ändrad lydelse av 27 och 39 §§ lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt.»

Föredraganden hemställer, att omförmälda lagförslag måtte föreläggas riksdagen till antagande under förutsättning att berörda, av riksdagen såsom vilande antagna förslag till grundlagsändringar varder slutligen godkänt.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Tage Evers.